COMUNITATS
QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

#CridaComunitatsEduquen

Com transformem les iniciatives comunitàries? Desafiaments i oportunitats

Joan Cuevas

Novembre de 2018

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

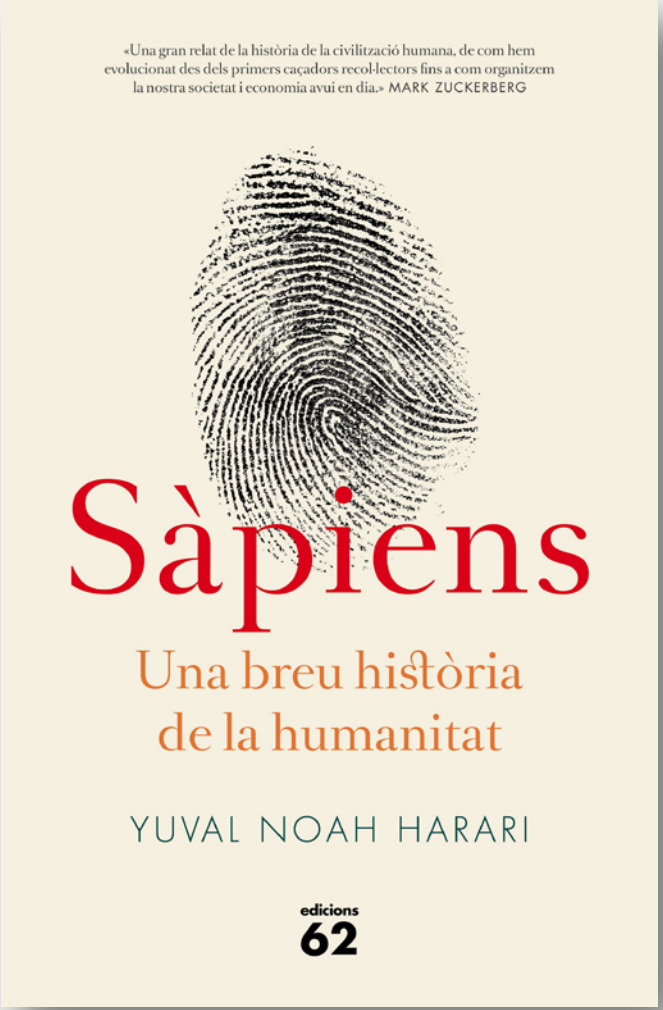

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

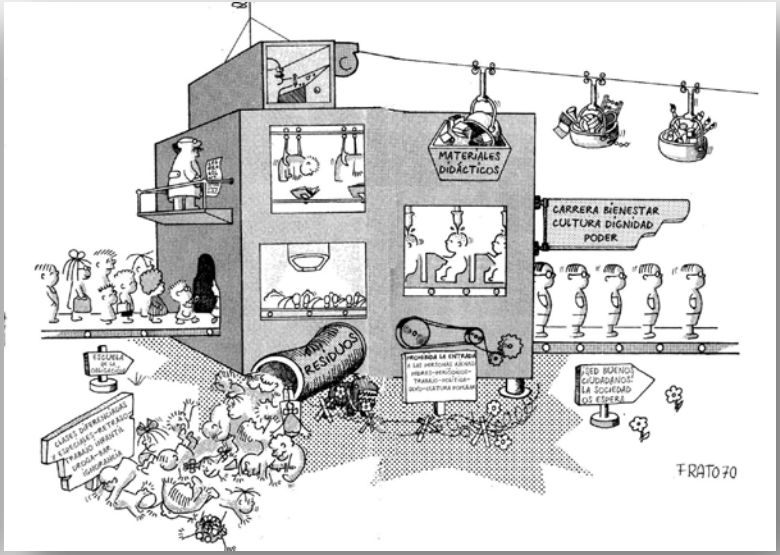

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

No només és un repte econòmic

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

EN QUINA SOCIETAT ENTOMEM EL REPTE?

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC
federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

EN QUINA SOCIETAT ENTOMEM EL REPTE?

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC
federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

Acceleracions i reptes: com és el futur que ve?

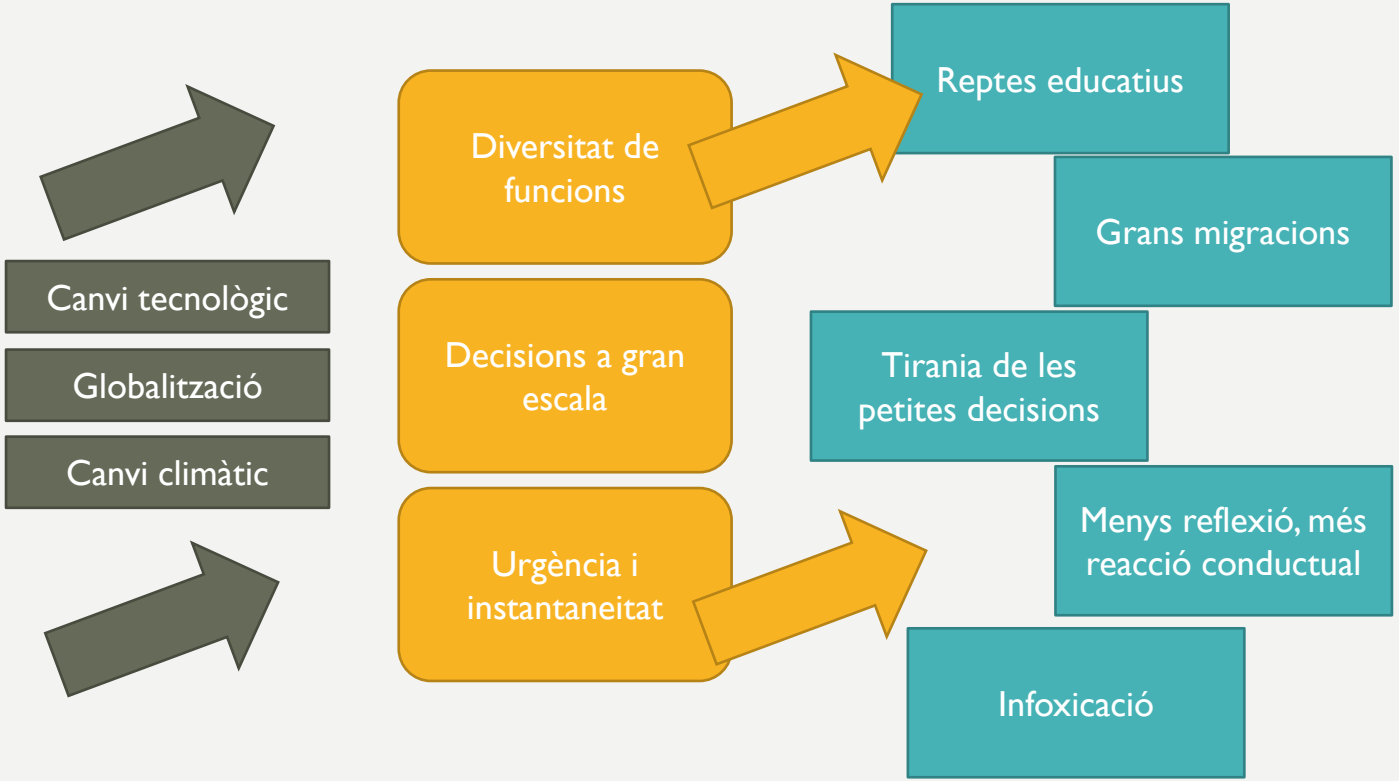

(Font: elaboració pròpia en base a : Friedman, 2018; Inerarity, 2010)

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

REACCIONEM?
ENS ADAPTEM?
... O RECONFIGUREM?

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC
federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

Algunes pistes...

Explorar

Comunitat i capital social

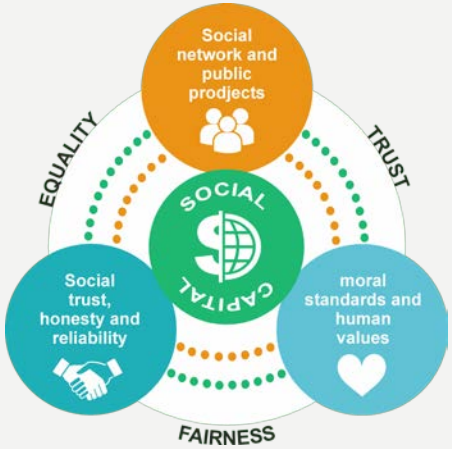

Educació per transformar

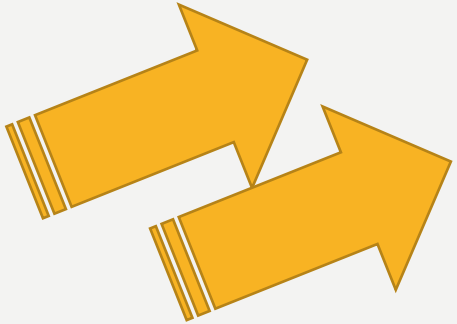

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

Preguntes:

- Com millorem les iniciatives comunitàries per a que multipliquin les oportunitats educatives?
- Què en sabem dels projectes socials i comunitaris que tenen èxit transformant? Per què algunes iniciatives tenen més èxit que d'altres?
- Com hem de plantejar estratègicament els projectes per a que tinguin èxit i siguin transformadors?

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

6 ELEMENTS ESTRATÈGICS PER A UNES INICIATIVES COMUNITÀRIES TRANSFORMADORES

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC
federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

1. La importància dels consensos per sobre les certeses absolutes

- Les certeses (absolutes) i l'evidència són necessàries, però no suficients per moure comunitats.
- És vital teixir aliances i generar grans consensos. Però hi ha alguns riscos a l'hora de desenvolupar aquestes tasques:
  - No disposar d'una idea transformadora real. No es necessita tant respondre als "què" o als "com" sinó als "per què"? La missió i la visió són elements clau.
  - Fer un *collage* d'interessos particulars.
  - Teixir un consens des dels despatxos. No implicar suficients agents com per a que la idea de consens interpel·li.

- Elements clau per generar **consensos guanyadors**:
  - Principis i valors
  - Evidència, informació, dades
  - Poder, influència
  - Proximitat, emocions
  - Síntesi, claredat, estructura d'història

(Kania i Kramer, 2018; Crutchfield, 2018; Castells, 2018)

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

2. Fer organitzacions més inclusives i implicar

- Els projectes que tenen més impacte social són els que cuiden més les seves bases i generen comunitat.

  - **"Que vingui qui vulgui" no és ser inclusiu ni participatiu.** Cel pensar molt bé com captem, quins perfils tenim, quins perfils voldríem arribar a tenir, com els fem sentir còmodes i realitzats, i com interactuen. Persones que...
    - fan comunitat
    - tenen contactes o capacitat relacional
    - coneixements i expertesa
    - capacitat logística
    - fan que les coses passin

  - Cal fer possible que la gent transformi col·lectivament, cal **canalitzar les energies.** (això no vol dir que s'hagi de fer amb una proposta jeràrquica)

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

3. Gran importància d'assentar precedents d'èxit i buscar accions desencadenants

- **No començar pel més difícil i ambiciós.** Començar pels projectes menys costosos, amb més aliats i motivació, més controlables, amb més repercussió.

- **Com escollir les accions més desencadenants?**
  1. **Urgència.** Han de ser percebuts de manera generals com projectes o accions que donen resposta a una necessitat urgent.
  2. **Suport.** Han de tenir el suport dels aliats, de les persones que ho executaran i dels principals actors que condicionen que el projecte o acció arribi a bon port.
  3. **Viabilitat.** Cal començar per les mesures que siguin més factibles i viables, i deixar de banda les mesures que siguin més complexes o comportin més riscos d'execució.
  4. **Impacte.** Les mesures han de tenir una alta probabilitat d'impacte i repercussió en la societat.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

4. Per acabar produint canvis sistèmics cal començar canviant els cors

Els projectes que acaben produint més canvis sistèmics treballen molt bé la proposta de valor. Cal guanyar-se el recolzament de la comunitat.

Més enllà de dades, informació o principis, les persones s'acaben movent per emocions. Sobretot en la societat actual, en entorns d'urgència i instantaneitat (Castells, 2018; Kahneman, 2015)

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

4. Per acabar produint canvis sistèmics cal començar canviant els cors

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

5. Lideratges.

- Els projectes que tenen més èxit estan plens de lideratge. Però no d'un lideratge jeràrquic i absolut. Si no d'un lideratge distribuït i transcendent.

- **Quines característiques tenen aquests lideratges?**
  - Lideren des d'uns **valors i visió** compartits.
  - Donen molta **autonomia** i confiança.
  - Generen **consensos**.
  - Lideren des de la **sinceritat i l'honestedat**. No enganyen.
  - Són **resilients.**

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

6. Dissenyar els projectes des de l'impacte que volem generar i avaluar

- Els projectes que més impacte aconsegueixen obtenir són aquells que són dissenyats partint dels canvis que es volen generar en persones i en la societat.

- Els programes d'èxit solen tenir **un driver (un volant) del canvi. Que pot ser una idea molt forta, un referent, o una activitat molt fàcil d'accionar.**

StriveTogether
Every child. Cradle to career.

cityconnects
OPTIMIZED STUDENT SUPPORT

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC
federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

6. Dissenyar els projectes des de l'impacte que volem generar i avaluar

- Dos riscos a l'hora de dissenyar projectes:
  - No prioritzar, voler fer massa canvis i tocar massa palanques. Els projectes que tenen èxit són els que **fan eleccions i prioritzacions estratègiques clares i dures.** (Crutchfield, 2018)
  - Dissenyar nous projectes pensant sempre en el tipus d'accions, tasques i objectius als que estem habituats. **Cal pensar en els condicionants, explícits però també implícits i amagats, que limiten l'assoliment del canvi.**
  - Dissenyar el que volem fer primer, i posteriorment recobrir-ho de molts objectius coherents a nivell teòric. **Cal bascular més el disseny dels projectes cap a la viabilitat del canvi.**

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

6. Dissenyar els projectes des de l'impacte que volem generar i avaluar

Un possible marc a tenir en compte a l'hora de dissenyar projectes.

6 condicions per al canvi de sistemes (John Kania, Mark Kramer, Peter Senge, 2018)

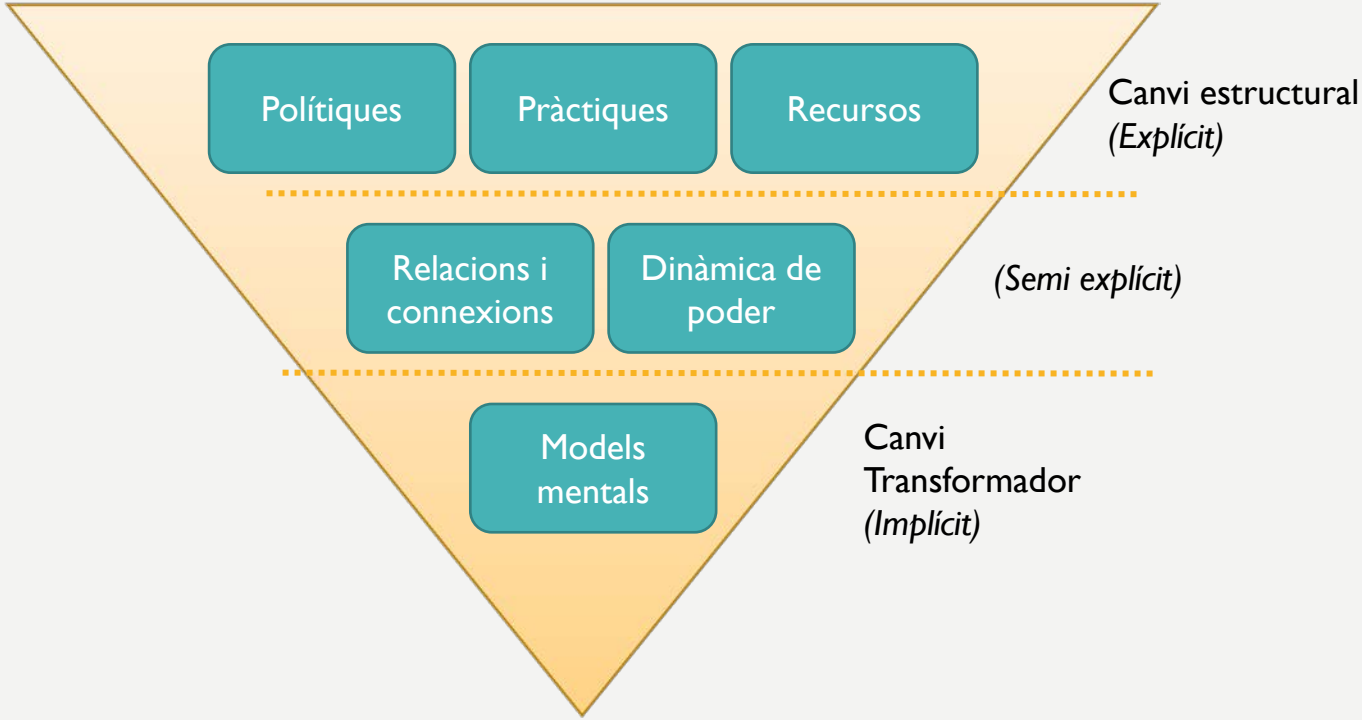

COMUNITATS QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ 360 A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM

MOLTES GRÀCIES!

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Diputació Barcelona

FMRPC
federació de moviments de renovació pedagògica de catalunya

COMUNITATS
QUE EDUQUEN
EDUCACIÓ
360
A TEMPS COMPLET
MÉS I MILLORS OPORTUNITATS PER A TOTHOM